

**การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน
ขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร้อยเอ็ด**
**An Application of The Four Principles of IDDHIPADA to The Infrastructural
Administration by The Napho Sub-District Administrative Organization
in Mueang District, Roi Et Province**

สุจิตติกา แก้วนาเหนือ¹

Suchittika Kaewnanua¹

ดร.ไพรัช พันธ์ชมภู²

Dr. Phairat Phuenchomphoo²

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ. 2561

Email : suchittika@gmail.com

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์เรื่องนี้มีวัตถุประสงค์ คือ 1) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอร้อยเอ็ด 2) เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานฯ ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน และ 3) เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานฯ กลุ่มตัวอย่างได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จำนวนรวม 291 คน กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของของทาร์โร ยามาเน่ (Taro Yamane) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ จำนวน 24 ข้อ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิจัย

¹ นักศึกษาปริญญาโท สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

¹ Graduate Students Majoring in Political Science, Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

² อาจารย์ประจำหลักสูตรรัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐศาสตร์การปกครอง, มหาวิทยาลัยมหาจุฬาราชวิทยาลัย วิทยาเขตร้อยเอ็ด

² Lecturers to Graduate Curriculum, Department of Political Science, Mahamakut Buddhist University Roi Et Campus

* ได้รับบทความ: 11 เมษายน 2561; แก้ไขบทความ: 18 พฤษภาคม 2561; ตอบรับการตีพิมพ์: 23 พฤษภาคม 2561.

Received: April 11, 2018; Revised: May 18, 2018; Accepted: May 23, 2018

ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One Way ANOVA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

ผลการวิจัย พบว่า 1) การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสาธารณูปโภค ด้านการคมนาคม และด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค 2) ผลการทดสอบสมมติฐาน พบว่า การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ตามความคิดเห็นของประชาชนที่มี เพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน โดยรวมและรายด้าน ไม่แตกต่างกัน 3) ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงไปหาต่ำสามอันดับแรก ตามความคิดเห็นของประชาชน เกี่ยวกับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ ปรากฏดังนี้ ควรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสะอาดของน้ำประปา ควรตีเส้นแบ่งถนนให้ชัดเจนอยู่เสมอเพื่อลดอุบัติเหตุ และควรเพิ่มความถี่ในการซ่อมไฟส่องสว่างในถนนสาธารณะ

คำสำคัญ : 1. หลักอิทธิบาท 4 2. การดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐาน

ABSTRACT

The purposes of this thematic paper were 1) to study residents' opinions on applications of "Buddhism's Four Paths of Accomplishment" to infrastructural administrations by The Napho Sub-district Administrative Organization in Roi Et province', 2) to compare residents' applications as such to disparity of genders, ages, and educational levels, 3) to collect their suggestions as guidelines for applying them to its infrastructural administrations. Samplers were either household chiefs or 20-year-plus residents dwelling in its authorized area. Sampling groups garnered 291 subjects, setting them through Taro Yamane's table. The instrument used for data collections was the five-rating scale questionnaire with twenty-four questions; each of which possessed its reliability of .90. Statistics used for analyzing data embraced: percentages, means, standard deviations, t-tests and F-tests (One-way ANOVA) by making use of the computer software package.

Results of findings : 1) Their opinions on applications of "Buddhism's Four Paths of Accomplishment" to its infrastructural administrations have been rated at the high scale in the overall aspect as the same as in a single aspect. Of all aspects in descending order of means, they are: public infrastructures, transportations, and the water for consumption and utility. 2) Hypothesis testing results have found that applications of "Buddhism's Four Paths of Accomplishment" to infrastructural administrations of the above administrative organization, according to residents' opinions with disparity in genders, ages and

occupations' do not vary in both the overall aspect and a single one. 3) Residents' suggestions in descending order of three frequencies are recommended. First, authorities have absolute determination to work out clean tap water. Next, they always painting clear traffic signs of dividing roads to alleviate accidents. Last, they increase high frequencies of maintenance for lampposts along public roads.

Keywords : 1. Four paths of accomplishment in Buddhism 2. Infrastructure performance

1. ความสำคัญและที่มาของปัญหาที่ทำการวิจัย

องค์การบริหารส่วนตำบลของไทยปัจจุบัน ถูกจัดตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ. 2537 และมีการแก้ไขเพิ่มเติมเพื่อให้สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงทางการเมืองหลายครั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลเป็นหน่วยงานการปกครองส่วนท้องถิ่นที่ดำเนินการตามนโยบายของภาครัฐเรื่องการกระจายอำนาจเพื่อให้บริการสาธารณะดำเนินไปอย่างรวดเร็ว โดยมีบทบาทในการพัฒนาและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีของประชาชนในท้องถิ่นตามนโยบายหลักของรัฐบาลกลาง เพื่อให้ประชาชนได้รับประโยชน์มากที่สุด โดยปัจจุบันมีการมอบหมายการดำเนินงานให้กับองค์การบริหารส่วนตำบลมากขึ้น อาทิการถ่ายโอนอำนาจภารกิจบริการสาธารณะ และการพัฒนาจากส่วนราชการต่างๆทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคมการดำเนินงานดังกล่าวองค์การบริหารส่วนตำบลจะต้องมีการพัฒนาการดำเนินงานให้เกิดประสิทธิภาพ และประสิทธิผลมีความโปร่งใสและให้ประชาชนได้แสดงความคิดเห็น ทั้งนี้ เพื่อให้สามารถแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนและจัดการบริการสาธารณะได้อย่างตรงเป้าหมายเป็นที่ยอมรับและมีความศรัทธาจากประชาชน เนื่องจากการปกครองท้องถิ่นเป็นการปกครองที่มีความใกล้ชิดกับประชาชนมากที่สุด (วุฒิสาร ตันไชย, 2547 : 13)

การดำเนินการด้านพัฒนาตำบล หมายถึง การพัฒนาเศรษฐกิจสังคม และวัฒนธรรม บางครั้งในการดำเนินงานมีทั้งปัญหาและอุปสรรค และสร้างความไม่พอใจแก่ประชาชนโดยเฉพาะประชาชนบางคนอาจไม่เข้าใจขั้นตอน ระเบียบ กฎหมาย โดยเฉพาะอย่างยิ่งความไม่เข้าใจบทบาทการดำเนินการตามหน้าที่ขององค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งถือเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่งในการดำเนินงาน เช่นการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นความจำเป็นเบื้องต้นในการดำรงชีวิตของประชาชน เพราะการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานนั้นประชาชนไม่สามารถดำเนินการด้วยตนเอง เพราะต้องใช้งบประมาณมาก และที่สำคัญคือมีการร้องเรียนเกี่ยวกับความไม่เป็นธรรม ไม่ให้บริการอย่างทั่วถึง รวมถึงการดำเนินการที่ไม่ได้มาตรฐานตามแบบของทางราชการ ทำให้เป็นต้นเหตุสำคัญประการหนึ่งที่ทำให้การดำเนินงานขององค์การบริหารส่วนตำบลไม่บรรลุวัตถุประสงค์ในการในการพัฒนาท้องถิ่นได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ (โกวิทย์ พวงงาม, 2553 : 28)

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ได้รับการปรับเปลี่ยนสถานะจากเดิม คือ สภาตำบลนาโพธิ์ มีหมู่บ้านในเขตพื้นที่เดิมทั้งหมดจำนวน 10 หมู่บ้าน มีประชากรทั้งสิ้น 4,722 คน มีครัวเรือนทั้งสิ้น 1,063 ครัวเรือน มีพนักงานส่วนตำบลและพนักงานจ้างตามภารกิจปฏิบัติหน้าที่รวมทั้งหมด 46 คน แต่ต้องรับผิดชอบในการดำเนินงานพัฒนาโดยเฉพาะอย่างยิ่งด้านโครงสร้างพื้นฐานครอบคลุม

พื้นที่ทั้ง 10 หมู่บ้าน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาได้มีการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานตามที่กฎหมายกำหนด และได้จัดสรรงบประมาณในปีงบประมาณ 2559 ที่ผ่านมามากกว่าด้านอื่น โดยได้ดำเนินงานหลายประการ เช่น การซ่อมแซมถนน การก่อสร้างถนนดินเชื่อมต่อกับหมู่บ้าน การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ทั้ง 10 หมู่บ้าน การติดตั้งไฟฟ้า และการขยายการให้บริการประปาครบทุกหมู่บ้าน เป็นต้น ซึ่งองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ได้ดำเนินการตามที่ประชาชนได้แสดงความคิดเห็นและให้ข้อเสนอแนะไว้ แต่ยังไม่มีการวิจัยที่เป็นวิชาการเกี่ยวกับการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด(องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์, 2559 : 17)

จากเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะวิจัยการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์สามด้าน ได้แก่ 1) ด้านการคมนาคม 2) ด้านการสาธารณสุข และ 3) ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค โดยนำหลักธรรมของพุทธศาสนา ที่เน้นในทางประพฤติปฏิบัติก่อให้เกิดความสำเร็จคืออิทธิบาท 4 ได้แก่ 1) ฉันทะ คือความรัก ความพอใจในงาน 2) วิริยะ ความพากเพียร ความขยัน 3) จิตตะ คือความมีจิตใจที่มุ่งมั่น และ 4) วิมังสา คือการไตร่ตรองอย่างรอบคอบ ซึ่งถือได้ว่ามีความสำคัญต่อการดำเนินงานเป็นอย่างมากโดยผลการวิจัยจะสามารถนำเสนอผู้มีอำนาจหน้าที่และผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อนำไปพิจารณาประยุกต์ใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานให้ให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อประชาชนต่อไป

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

2.1 เพื่อศึกษาความคิดเห็นของประชาชนต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ด

2.2 เพื่อเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

2.3 เพื่อรวบรวมข้อเสนอแนะแนวทางการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ด

3. สมมติฐานการวิจัย

ประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ดแตกต่างกัน

4. ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัย

สามารถนำผลการวิจัยไปเสนอเป็นข้อเสนอแนะในการการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ดให้มีประสิทธิภาพ และเกิดประโยชน์สูงสุดต่อไป

5. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยเรื่อง การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ประชาชนที่เป็นหัวหน้าครัวเรือนหรือผู้มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ จำนวนรวม 291 คน กำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้สูตรการคำนวณหาขนาดกลุ่มตัวอย่างของ ทาโร ยามาเน่ (Taro Yamane, 1973 : 727, อ้างถึงใน บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 90) ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบอย่างง่าย เป็นการสุ่มตัวอย่างที่ประชากรมีสิทธิ์ได้รับเลือกเท่า ๆ กัน (ล้วน สายยศ และ อังคณา สายยศ, 2540 : 36) โดยวิธีการจับสลากจนได้กลุ่มตัวอย่างครบตามต้องการ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่าห้าระดับ มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .90 สถิติที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน t-test และ F-test (One Way ANOVA) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์

6. ผลการวิจัย

6.1 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม พบว่าส่วนใหญ่เป็นเพศชาย จำนวน 188 คน คิดเป็นร้อยละ 64.60 อายุ 36-50 ปี จำนวน 124 คน คิดเป็นร้อยละ 42.61 มีการศึกษาระดับมัธยมศึกษา/เทียบเท่า จำนวน 140 คน คิดเป็นร้อยละ 48.11

6.2 ผลการวิเคราะห์การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทั้งสามด้าน เรียงลำดับจากด้านที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการสาธารณสุข โภค ด้านการคมนาคม และด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค

6.3 ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน พบว่า มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ไม่เป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ (Null Hypothesis)

6.4 ประชาชนมีข้อเสนอแนะในเกี่ยวกับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีค่าความถี่สูงไปหาต่ำสามอันดับแรก ดังนี้ ควรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสะอาดของน้ำประปา ควรตีเส้นแบ่งถนนให้ชัดเจนอยู่เสมอเพื่อลดอุบัติเหตุ และควรเพิ่มความขยันในการซ่อมไฟส่องสว่างในถนนสาธารณะ

7. อภิปรายผลการวิจัย

7.1 ผลการวิจัยการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อภิปรายได้ว่า ประชาชนเห็นด้วยกับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด เช่น พนักงานสนใจในการซ่อมแซมไฟฟ้าแสง

สว่างสาธารณะอย่างรวดเร็ว(ฉันทะ) พนักงานสนใจในการให้บริการน้ำประปามีคุณภาพ(ฉันทะ) พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรในการบำรุงรักษาถนนให้ใช้การได้ดี (วิริยะ) พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรในการเจาะน้ำบาดาลทุกหมู่บ้าน (วิริยะ) พนักงานมีจิตใจมุ่งมั่นในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ(จิตตะ) พนักงานมีการวางแผนงานอย่างรอบคอบในการ รักษาความสะอาดเส้นทางคมนาคม (วิมังสา) และพนักงานมีการประเมินผลการแก้ปัญหา ไฟฟ้าขัดข้อง อย่างรอบคอบทุกปี (วิมังสา) สอดคล้องกับงานวิจัยของพระถวิล ยสินธโร (แสงสุด) (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัย การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการวิจัยพบว่าการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านสามารถนำมาอภิปรายผลได้ดังนี้

7.1.1 ด้านการคมนาคม พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม หลายประการ เช่น พนักงานมีใจรักในการสร้างถนนภายในชุมชนให้ใช้การได้ดี (ฉันทะ) พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรในการบำรุงรักษาถนนให้ใช้การได้ดี (วิริยะ) พนักงานมีจิตใจมุ่งมั่นในการบำรุงรักษาทางเท้าให้ใช้ได้ดี(จิตตะ) และพนักงานมีการวางแผนงานอย่างรอบคอบในการรักษาความสะอาดเส้นทางคมนาคม (วิมังสา) ผลการวิจัยประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของระเบียบ เพชรมะตัน (2551 : 80) ที่ได้วิจัยเรื่อง การดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี ผลการวิจัยพบว่าการดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ด้านการคมนาคมประกอบด้วย การซ่อมแซมถนนลูกรัง การก่อสร้างถนนคอนกรีตเสริมเหล็ก ปรับปรุงซ่อมแซมทางระบายน้ำ อยู่ในระดับมาก

7.1.2 ด้านการสาธารณูปโภค พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภค หลายประการ เช่น พนักงานสนใจในการซ่อมแซมไฟฟ้าแสงสว่างสาธารณะอย่างรวดเร็ว(ฉันทะ) พนักงานมีใจรักในการติดตั้งไฟฟ้าและแสงสว่างอย่างทั่วถึง(ฉันทะ) พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรในการขยายเขตไฟฟ้าครอบคลุมพื้นที่และชุมชน(วิริยะ) พนักงานมีจิตใจมุ่งมั่นในการติดตั้งไฟฟ้าแสงสว่างถนนสาธารณะ(จิตตะ) และพนักงานมีการประเมินผลการแก้ปัญหา ไฟฟ้าขัดข้อง อย่างรอบคอบทุกปี (วิมังสา) ผลการวิจัยประเด็นนี้ สอดคล้องกับงานวิจัยของพระมหามนตรี มนต์วิฑูโน(อุทัยวัฒน์) (2559 : บทคัดย่อ) ที่ได้วิจัยเรื่อง ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ดด้านการสาธารณูปโภค อยู่ในระดับมาก

7.1.3 ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค พบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่า ประชาชนเห็นว่าองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด สามารถนำอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค หลายประการ เช่น พนักงานสนใจ

ในการให้บริการน้ำประปามีคุณภาพ(ฉันทะ) พนักงานมีความขยันหมั่นเพียรในการเจาะน้ำบาดาลทุกหมู่บ้าน(วิริยะ) พนักงานมีจิตใจมุ่งมั่นในการบำรุงรักษาระบบน้ำประปาให้มีคุณภาพ (จิตตะ) และพนักงานมีการวางแผนงานอย่างรอบคอบในการกำหนดอัตราค่าบริการการใช้น้ำประปา (วิมังสา) ผลการวิจัยประเด็นนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติธัช อัมวัฒนกุล (2553 : 53) ที่ได้วิจัย ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ผลการวิจัยพบว่า ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้าน โครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภคอยู่ในระดับมาก

7.2 ผลการเปรียบเทียบการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดตามความคิดเห็นของประชาชนที่มีเพศ อายุ และระดับการศึกษา ต่างกัน

7.2.1 ประชาชนที่มีเพศต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ด ไม่แตกต่างกัน ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าเพศ มีผลต่อความคิดเห็นก็จริง แต่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดไม่ว่าจะเป็นเพศชายหรือหญิง ความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน รับทราบการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในลักษณะเดียวกัน ประกอบกับนโยบายและจิตสำนึกในการดำเนินงาน ด้านโครงสร้างพื้นฐานสอดคล้องกับหลักอิทธิบาทธรรม ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนไม่ว่าจะเพศใดก็ตามต่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ พระถวิล ยสินธโร (2558 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยการประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ผลการเปรียบเทียบ การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากร องค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก อำเภอหนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด ที่มีเพศ ต่างกัน พบว่าไม่แตกต่างกัน

7.2.2 ประชาชนที่มีอายุต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าอายุมีผลต่อความคิดเห็นก็จริง แต่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ดไม่ว่าช่วงอายุใด ความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน รับทราบการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในลักษณะเดียวกัน ด้วยเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้ประชาชนไม่ว่าช่วงอายุใดก็ตามต่าง มีความคิดเห็นต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมืองจังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของกัญญ์ภาภรณ์ กลิ่นนันทนวล (2554 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4 ผลการเปรียบเทียบ ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4 ตามความคิดเห็นของบุคลากรที่มีอายุต่างกัน

พบว่า ไม่แตกต่างกัน

7.2.3 ประชาชนที่มีระดับการศึกษาต่างกัน มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ดไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้อธิบายได้ว่าระดับการศึกษามีผลต่อความคิดเห็นก็จริง แต่ประชาชนในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ดไม่ว่าระดับการศึกษาใด มีความคิดเห็นต่อการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานไม่แตกต่างกัน เพราะประชาชนอยู่ในท้องถิ่นเดียวกัน รับทราบการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานในลักษณะเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของพระเอกพันธ์ อธิภทโท (วิมานทอง) (2554 : บทคัดย่อ) ที่ได้ทำการวิจัยเรื่อง การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร ผลการเปรียบเทียบ การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานครของบุคลากรมีระดับการศึกษาต่างกันพบว่า ไม่แตกต่างกัน

8. ข้อเสนอแนะ

8.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

8.1.1 ด้านการคมนาคม ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้อง ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการคมนาคม ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น ให้มีการซ่อมแซมถนนที่เมื่อชำรุด และเพิ่มการติดตั้งสัญญาณบอกเส้นทางให้ชัดเจนยิ่งขึ้น รวมถึงการนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับใช้

8.1.2 ด้านการสาธารณูปโภค ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านการสาธารณูปโภค ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น เพิ่มการจัดตั้งศูนย์รับแจ้งปัญหาเกี่ยวกับไฟฟ้า และมีพนักงานคอยรับแจ้งเหตุตลอด 24 ชั่วโมง และนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับใช้

8.1.3 ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ผลการวิจัยพบว่า โดยรวมอยู่ในระดับมาก ดังนั้น ผู้บริหาร และเจ้าหน้าที่ผู้ที่เกี่ยวข้องกับ ควรรักษามาตรฐานนี้ไว้ และยกระดับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค ให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น เช่น การบำรุงรักษาระบบน้ำประปาให้มีคุณภาพ และมีพนักงานคอยรับแจ้งเหตุ น้ำประปาขัดข้องตลอด 24 ชั่วโมง และนำข้อเสนอแนะของประชาชนมาปรับใช้

8.2 ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยต่อไป

8.2.1 ผลการวิจัยพบว่า ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค มีค่าเฉลี่ยน้อยกว่าด้านอื่น ๆ ดังนั้น ควรมีการวิจัย ทั้งเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) เพื่อศึกษาสภาพ ปัญหา สาเหตุ และแนวทางแก้ไขปัญหา ด้านน้ำเพื่ออุปโภคบริโภค เพื่อศึกษาข้อมูลเชิงลึก และนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ดำเนินงานด้านโครงสร้าง

พื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ต่อไป

8.2.2 ผลการรวบรวมข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด พบว่า ประชาชนให้ข้อเสนอแนะที่มีค่าความถี่สูงสุดคือ “ควรมีความมุ่งมั่นในการพัฒนาความสะอาดของน้ำประปา” ดังนั้นควรมีการวิจัยเชิงคุณภาพเพื่อศึกษาแนวทาง และกระบวนการอบรมความรู้เกี่ยวกับงาน พัฒนาความสะอาดของน้ำประปา เพื่อจะได้ข้อมูลเชิงลึก และนำผลการวิจัยใช้เป็นข้อมูลสารสนเทศในการพัฒนาความสะอาดของน้ำประปาขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ให้ดียิ่งขึ้น

9. เอกสารอ้างอิง

- กัญจน์วารณ กณีนมโนล. (2554). **ประสิทธิภาพการบริหารจัดการสำนักงานจังหวัดพิษณุโลกตามหลักอิทธิบาท 4**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- กิตติธัช อิมวัฒน์กุล. (2553). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการให้บริการด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลในเขตอำเภอนนไทย จังหวัดนครราชสีมา**. สารนิพนธ์วิศวกรรมศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการบริการ. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี.
- โกวิทย์ พวงงาม. (2553). **การปกครองท้องถิ่นไทย**. กรุงเทพมหานคร : บริษัท ส. เอเซียเพรส (1989) จำกัด.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2545). **การวิจัยเบื้องต้น**. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- พระถวิล ยสินธโร (แสงสุด). (2558). **การประยุกต์ใช้หลักอิทธิบาท 4 ในการปฏิบัติงานของบุคลากรองค์การบริหารส่วนตำบลหนองพอก อำเภอนองพอก จังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตรการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระมหามนตรี มนต์วิวัฒน์ (อุทัยวัฒน์). (2559). **ความคิดเห็นของประชาชนที่มีต่อการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลเหนือเมือง อำเภอมืองจังหวัดร้อยเอ็ด**. วิทยานิพนธ์รัฐศาสตรมหาบัณฑิต สาขารัฐศาสตรการปกครอง. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัย.
- พระเอกพันธ์ ธีรภทโท (วิมานทอง). (2554). **การปฏิบัติหน้าที่ตามหลักอิทธิบาท 4 ของบุคลากรสำนักงานเขตบางพลัด กรุงเทพมหานคร**. วิทยานิพนธ์พุทธศาสตรมหาบัณฑิต. สาขารัฐประศาสนศาสตร์. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย.
- ระเปียบ เพชรมะตัน. (2551). **การดำเนินงานการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวฮี อำเภอพิบูลมังสาหาร จังหวัดอุบลราชธานี**. วิทยานิพนธ์ รัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย : มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- ล้วน สายยศ และอังคณา สายยศ. (2540). **เทคนิคการวิจัยทางการศึกษา**. กรุงเทพมหานคร : สุวีริยาสาส์น.
- วุฒิสาร ตันไชย. (2547). **การกระจายอำนาจสู่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ความก้าวหน้าหลัง รัฐธรรมนูญ พ.ศ. 2540**. กรุงเทพมหานคร : คลังวิชา.

องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์. (2559). แผนพัฒนาองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์. ร้อยเอ็ด : องค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์.

10. คำขอบคุณ

สารนิพนธ์เรื่อง การประยุกต์หลักอิทธิบาท 4 ไปใช้ในการดำเนินงานด้านโครงสร้างพื้นฐานขององค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด สำเร็จได้เพราะผู้วิจัยได้รับความอนุเคราะห์จาก ดร.ไพรัช พันชมภู อาจารย์ที่ปรึกษาสารนิพนธ์หลัก ที่ได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง ต่าง ๆ ตั้งแต่ต้นจนเสร็จสมบูรณ์

ขอขอบพระคุณ ดร.ลักขณา โยคะวิสัย ดร.อุปกฤษณ์ ดีเสมอ และ ผศ.ดร.จิราภรณ์ บาริศรี ผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบเครื่องมือในการวิจัยได้กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ตลอดจนชี้แนะแนวทางในการปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ

ขอขอบพระคุณนายกองค์การบริหารส่วนตำบลนาโพธิ์ อำเภอเมือง จังหวัดร้อยเอ็ด ที่ได้อนุเคราะห์ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ด้วยดี และขอขอบคุณประชาชนที่ซึ่งเป็นกลุ่มตัวอย่างทุกท่านที่กรุณาตอบแบบสอบถามด้วยดี

คุณค่าและประโยชน์อันพึงมีจากสารนิพนธ์ฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบเป็นเครื่องบูชาพระคุณบิดา มารดา ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณทุกท่าน